

Ιστορικά - Έθνικά

■ «Σ' όλα τὰ σπίτια βλέπεις Εἰκόνες τῆς Παναγίας...»

Ἡ Παναγία καὶ τὸ '21*

«Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς!...»

Στὰ μαύρα χρόνια τῆς σκλαβιάς, ἀλλὰ καὶ στὰ χρόνια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, ἡ Παναγία στήριξε τὸ ὑπόδουλο Γένος μας καὶ τὸ κράτησε ὄρθιο.

Σ' Αὐτὴν προσέτρεχε, ὄχι μόνο ὁ κατατρεγμένος λαός, ἀλλὰ καὶ οἱ καπεταναῖοι τοῦ Ἀγῶνα.

Ἄς θυμηθοῦμε τὴν θερμὴν ἱκεσία τοῦ Γέρου τοῦ Μοριά, τοῦ Κολοκοτρώνη, στὴν Παναγία, στὸ Χρυσοβίτσι Ἀρκαδίας:

«Παναγία μου, Παναγία μου, βοήθησε καὶ τούτῃ τῇ φορὰ τοὺς Ἕλληνες νὰ ψυχωθοῦν...».

Καὶ ὁ «Μπουρλοτιέρης», ὁ Κανάρης, μόλις γύρισε ἀπὸ τὴν πυρπόληση τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδας, ἔπεσε καταγῆς καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεό.

Γράφει ὁ ποιητὴς Γ. Δροσίνης:

«Τὸ χέρι ποὺ ἄτρεμο ἔσπειρε τὸ θάνατο μὲ τὸ δαυλό –τὸ φοβερὸ τὸ χέρι– τώρα ταπεινωμένο καὶ τρεμάμενο στὴν Παναγία ἀνάβει ἓνα ἀγιοκέρι».

* * *

Οἱ βασανισμένοι ραγιάδες παρακαλοῦσαν τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο νὰ τοὺς προστατεύει ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ νὰ τοὺς στηρίζει στὴν δοκιμασία τῶν θλίψεων.

Ἐφαλλαν:

«Πάντων προστατεύεις, Ἀγαθή, τῶν καταφευγόντων ἐν πίστει τῇ κραταιᾷ Σου χειρί...».

* * *

Στὴν Παναγία ἀναφέρονταν συχνὰ οἱ Δάσκαλοι τοῦ Γένους μας: ὁ Εὐγένιος Βούλγαρης, ὁ Νικηφόρος Θεοτόκης, ὁ Ἡλίας Μηνιάτης, ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς καὶ ἄλλοι.

Εἶναι γνωστὴ ἡ περίφημη προσευχὴ τοῦ Μηνιάτη πρὸς τὴν Παναγία γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Πατρίδας μας. **Λέει:**

«**Ἔως** πότε, Πανακῆρατε Κόρη, τὸ τρισάθλιον Γένος τῶν Ἑλλήνων ἔχει νὰ εὐρίσκεται εἰς τὰ δεσμὰ μιᾶς ἀνυποφέرتου δουλείας; **Εὖσπλαγχε, Μαριάμ, παρακαλοῦμέν Σε...**».

* * *

Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ περιστατικὸ ἀπὸ τὴν μάχη στὴν Σφακτηρίᾳ τῆς Πύλου:

Μετὰ τὴν τραγικὴ καταστροφή, τὰ λίγα ἑλληνικὰ πλοῖα ποὺ ἦταν στὸ λιμάνι, ἐπιχείρησαν ἡρωικὴ ἐξοδο ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν αἰγυπτιακὸ στόλο. **Τὸ** πλήρωμα τοῦ πολεμικοῦ «**Ἄρης**», πρὶν ἐπιχειρήσει τὴν ἐξοδο, ἀνέβασε στὸ κατάστρωμα τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας. **Ἕνας** Ἱερέας ἔψαλλε Παράκληση. **Καὶ** οἱ Κυβερνήτες Βότσης καὶ Σαχτούρης, καθὼς καὶ οἱ ναῦτες, ὅλοι μὲ θερμὴ πίστη καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια ζήτησαν ἀπὸ τὴν Μεγαλόχαρη νὰ κάνει τὸ θαῦμα Της. **Στὸ** τέλος, ἀσπάστηκαν τὴν Εἰκόνα καὶ ἔκαναν τάμα νὰ τὴν χρυσώσουν, ἂν ἐσώζοντο. **Ὁ** «**Ἄρης**», περνώντας μέσα ἀπὸ τὸν στόλο τοῦ Ἱμπραήμ, ἔπαθε τρομερὲς βλάβες, μὰ στὸ τέλος σώθηκε μὲ τὴν ἐπέμβαση τῆς Παναγίας: **Ἕνα** σύννεφο κάθησε πάνω στὸ πλοῖο καὶ δὲν ἄφηνε τοὺς Αἰγυπτίους νὰ τὸ δοῦνε!

* * *

Τὴν ἀγάπη τοῦ ὑπόδουλου Ἑλλήνα στὴν Παναγία ἐπιβεβαιώνει καὶ ὁ Γάλλος περιηγητὴς Φρανσουὰ Ρίχαρτ, ὁ ὁποῖος στὰ 1657 ἔγραφε:

«**Πολλὲς** φορὲς ἀπορῶ πῶς κατόρθωσε νὰ ἐπιβιώσει ἡ Χριστιανικὴ πίστη στὴν Τουρκία καὶ πῶς ὑπάρχουν στὴν Ἑλλάδα ἓνα ἑκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί! **Καὶ** νὰ σκεφετῇ κανεῖς ὅτι οὐδέποτε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Νέρωνα καὶ τοῦ Διοκλητιανοῦ εἶχεν ὑποστῇ ὁ Χριστιανισμὸς διωγμοὺς σκληρότερους ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἀντιμετωπίζει σήμερα ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. **Καὶ** ὅμως οἱ Ἕλληνες παραμένουν Χριστιανοί».

Καὶ ὁ Γάλλος περιηγητὴς ὑπογραμμίζει:
«**Νομίζω** πὼς αὐτὸ ὀφείλεται στὴν λατρεία
ποὺ τρέφουν στὴν Παναγία. **Σ'** ὅλα τὰ σπι-
τια βλέπεις **Εἰκόνες** τῆς Παναγίας. **Εἶναι** ὁ
φρουρὸς τοῦ σπιτιοῦ. **Σ'** αὐτὴ τὴν **Εἰκόνα**
στρέφουν τὸ βλέμμα, ὅταν τοὺς συμβεῖ κάτι
κακὸ, ἱκετεύοντας γιὰ τὴ βοήθειά **Της**. **Σ'**
Αὐτὴν ἀπευθύνονται, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Θεό, ἂν μὲ τὴ
δική **Της** μεσολάβηση, ἔλθει κάτι καλὸ στὸ σπιτικό τους».

* * *

Εἶναι γνωστὸ τὸ ἀξιοθαύμαστο γεγονός, μὲ ἓναν μαθητὴ τοῦ
Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ, τὸν παπα-Δημήτρη, φλογερὸ Ἐθναπό-
στολο.

Γιὰ τὴν δράση του τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν παρουσίασαν στὸν Ἀλῆ
Πασᾶ.

Αὐτὸς ζήτησε τὴν **Εἰκόνα** τῆς Παναγίας, ποὺ ὁ φλογερὸς κλη-
ρικὸς φύλαγε στὸ στήθος του.

Δὲν τοῦ τὴν ἔδωσε. **Πάνω** στὴν φρικτὴ δοκιμασία ὁ παπά-Δημή-
τρης ψιθύρισε:

«**Κύριε**, ἐλέησον τὸν **δοῦλον Σου**, **Βασίλισσα** τῶν **Οὐρανῶν**
εὐ-σπλαχνίσθητι».

(*) Περιοδ. «Σύνδεσμος» Καλαμάτας, ἀριθμ. 587 / Μάρτιος 2024, σελ. 74-75.

● Τοῦ Γ.Δ. Κούβελα. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.